

Úvodní stránka>Vyhledat právníka>Druhy právnických profesí

Na překladu do jazyka, ve kterém se vám stránka právě zobrazuje, zatím pracujeme.

K dispozici jsou již tyto aktualizované překlady

Swipe to change

francouzština

Druhy právnických profesí

Francie

V této části naleznete přehled jednotlivých právnických povolání.

Právníká povolání – úvod

Soudci a státní zástupci

Organizační struktura

Soudci z povolání a státní zástupci jsou ve Francii označováni souhrnným pojmem „*magistrats*“. Soudci (*juges*) jsou často nazýváni „*magistrats du siège*“ a státní zástupci „*magistrats du parquet*“.

Soudci rozhodují ve sporech, které jsou jim předkládány, **zatímco státní zástupci zastupují společnost a vyžadují uplatňování zákonů**. Status soudců a státních zástupců je upraven nařízením č. 58-1270 ze dne 22. prosince 1958 o ústavním zákoně o statusu soudců a státních zástupců. Z uvedeného zákona vyplývá, že každý z těchto „*magistrats*“ může být v průběhu své kariéry jmenován do různých funkcí jako soudce nebo státní zástupce: jde o zásadu jednoty soudního sboru (článek 1), která byla opětovně potvrzena Ústavní radou, zejména jejím rozhodnutím ze dne 11. srpna 1993. Soudci a státní zástupci jsou součástí soudní moci, která je zárukou dodržování osobních svobod na základě článku 66 Ústavy. V jejich postavení však existují určité rozdíly, protože soudci nepodléhají nadřízenému orgánu v rámci hierarchie a mají zaručenu nepřeložitelnost, to znamená, že nemohou být přiděleni na jinou funkci či místo bez svého souhlasu.

Většina soudců a státních zástupců je **přijímána na základě výběrového řízení**. V „prvním výběrovém řízení“, které je určeno pro studenty, musí mít uchazeči diplom potvrzující vzdělání v délce rovnající se minimálně čtyřletému studiu po maturitě (= magisterské studium). Uchazeči, kteří ve výběrovém řízení uspějí, jsou jmenováni justičními čekateli a mají možnost studovat na Národní škole pro soudce a státní zástupce (*École nationale de la Magistrature* – ENM). Přímé zařazení do určité funkce je rovněž možné. Po ukončení ENM obdrží čekatelé jmenovací dekret k soudu, k němuž jsou přiděleni.

Vedoucí představitelé soudů prvního stupně (předseda a státní zástupce) a **vedoucí představitelé soudů druhého stupně** (první předseda a nejvyšší státní zástupce) vykonávají kromě svých soudních pravomocí také pravomoci administrativní (například rozvrh jednání).

K 1. lednu 2013 působil ve funkci celkem **8 090 soudců a státních zástupců**, z toho 7 769 u soudů prvního stupně.

Nejvyšší soudní rada

Ustanovení týkající se Nejvyšší soudní rady (*Conseil supérieur de la magistrature* – CSM) jsou uvedena v **článku 65 Ústavy**. Ústavní zákon z 23. července 2008 změnil článek 65 Ústavy, čímž došlo ke změně složení a pravomocí Nejvyšší soudní rady (pokud jde o jmenování) a bylo stanoveno, že se na ni mohou obracet osoby podléhající pravomoci soudu. Z tohoto důvodu prezident republiky již není členem Nejvyšší soudní rady.

Zasedání **grémia příslušného pro záležitosti soudců** předsedá první předseda kasačního soudu. Mezi členy grémia dále patří pět soudců a jeden státní zástupce, jeden člen Státní rady touto radou jmenovaný, jeden advokát a rovněž šest kvalifikovaných osob, které nejsou členy parlamentu ani součástí systému obecných či správních soudů. Po dvou kvalifikovaných osobách jmenuje prezident republiky, předseda Národního shromáždění a předseda Senátu. Zasedání **grémia příslušného pro záležitosti státních zástupců** předsedá nejvyšší státní zástupce kasačního soudu. Mezi členy grémia dále patří pět státních zástupců a jeden soudce, jeden člen Státní rady, advokát a šest kvalifikovaných osob uvedených v předchozím odstavci.

Grémium Nejvyšší soudní rady příslušné pro záležitosti soudců předkládá návrhy na jmenování soudců kasačního soudu, návrhy na jmenování prvního předsedy odvolacího soudu a předsedy soudu prvního stupně. Ostatní soudci jsou jmenováni na základě **souhlasného stanoviska** rady.

Toto grémium Nejvyšší soudní rady rozhoduje jako **disciplinární rada** soudců. V takovém případě ji tvoří také soudce, který je členem grémia příslušného pro záležitosti státních zástupců.

Grémium Nejvyšší soudní rady příslušné pro záležitosti státních zástupců se vyjadřuje ke jmenování, která se týkají státních zástupců. Toto grémium Nejvyšší soudní rady se vyjadřuje k disciplinárním sankcím, které se týkají státních zástupců. V takovém případě patří do jejich řad kromě členů uvedených v třetím odstavci článku 65 také státní zástupce, který je členem grémia příslušného pro záležitosti soudců.

Státní zastupitelství

Organizační struktura

Státní zastupitelství představují **státní zástupci**, jejichž úkolem je vyžadovat, aby byly uplatňovány zákony, a tak dbát o zájmy společnosti, kterou zastupují. S výjimkou nejvyššího státního zastupitelství při kasačním soudu, které má zvláštní postavení, tvoří státní zastupitelství ve Francii hierarchickou pyramidovou strukturu „podléhající pravomoci ministra spravedlnosti“. Článek 30 trestního řádu stanoví, že ministr spravedlnosti řídí politiku veřejné žaloby stanovenou vládou. Dohlíží na její koherentní uplatňování na území republiky. Za tímto účelem zasilá státním zastupitelstvím obecné pokyny týkající se veřejné žaloby.

Státní zástupce u každého **soudu prvního stupně** (*tribunal de grande instance* – TGI) řídí státní zastupitelství sestávající z jednoho nebo několika jemu podřízených státních zástupců. Organizuje práci tohoto sboru a rozděluje úkoly a služby mezi své náměstky a zástupce. Státní zástupce sám pak jedná pod kontrolou a vedením nejvyššího státního zástupce.

Nehledě na toto **hierarchické uspořádání** je sbor státních zástupců (*parquet*) **nedělitelný**: zástupce státního zástupce může konat, aniž by k tomu potřeboval zmocnění svého nadřízeného, a každý jeho úkon zavazuje všechny členy tohoto sboru.

Úloha a pravomoci

Státní zastupitelství vykonává své pravomoci zejména v **trestní oblasti**. Vede **vyšetřování** a realizuje nebo zajišťuje realizaci veškerých úkonů nutných pro stíhání trestných činů. Kromě toho vyhodnocuje, jaký další postup zvolit v trestních záležitostech podle zásady vhodnosti stíhání (například: zahájení vyšetřování, postoupení věci soudu k rozhodnutí nebo zastavení vyšetřování). Jeho povinností je účastnit se jednání před soudem a svobodně vyjadřovat své připomínky (ke skutkové podstatě, k obžalovanému a trestu), které považuje za vhodné s ohledem na řádné fungování soudnictví. Do jeho pravomocí spadá rovněž výkon trestů.

Dále je pověřen **ochranou nezletilých**, kteří jsou v ohrožení, a má určité pravomoci v občanskoprávních věcech, pokud jde například o stav osob (například změna občanskoprávního stavu), ve správních věcech (například: ve věci prodeje nápojů pro konzumaci na místě, periodických tiskovin, podomního prodeje...) a obchodních věcech (například ve věcech kolektivního úpadkového řízení).

Úloha a pravomoci soudců jsou podrobně rozvedeny na stránce věnované obecným soudům.

Laičtí soudci

Soudci místního soudu

Funkce těchto soudců byla zřízena zákonem o rámcovém programu rozvoje soudnictví ze dne 9. září 2002, který byl doplněn zákonem č. 2005-47 ze dne 26. ledna 2005, a tyto soudci jsou jmenováni dekretem na dobu 7 let na základě souhlasného stanoviska Nejvyšší soudní rady bez možnosti prodloužení. S určitými výjimkami jejich status vyplývá z výše uvedeného nařízení č. 58-1270 ze dne 20. prosince 1958.

Vykonávají **některé funkce soudců obecných soudů**. V občanskoprávním řízení jsou příslušní ve věcech osobních žalob nebo žalob týkajících se movitého majetku až do výše 4 000 EUR, s výhradou věcné příslušnosti instančního soudu. V **trestním řízení** jsou příslušní mimo jiné pro přestupky prvních čtyř kategorií, pro výkon funkce přisedícího soudce u trestního soudu a potvrzení návrhů státního zástupce na uložení alternativního trestu se zastavením trestního stíhání.

K 1. lednu 2013 je registrováno 452 soudců místních soudů.

Laičtí soudci pracovních soudů

Laičtí soudci pracovních soudů jsou voleni jednou za **5 let**. Jsou voleni **sbory voličů** (zaměstnavatelé a zaměstnanci) v **jednotlivých sekcích** (zemědělství, průmysl, obchod, řídící a vedoucí pracovníci a různé činnosti) s poměrným zastoupením bez možnosti panašování a bez možnosti preferenčních hlasů. Uchazeči musí mít francouzské státní občanství, dosáhnout minimálně 21 let a nesmí se na ně vztahovat žádný zákaz, omezení či nezpůsobilost, pokud jde o jejich občanská práva.

Právo volit mají všichni zaměstnanci a zaměstnavatelé starší 16 let, kteří vykonávají nějakou profesní činnost nebo jsou v učebním poměru či pozbyli zaměstnání nezávisle na své vůli.

Přisedlí u soudů pro záležitosti sociálního a zdravotního pojištění

Jsou jmenováni na **tři roky** prvním předsedou odvolacího soudu na základě seznamu předkládaného ředitelem krajského ředitelství pro oblast mládeže, sportu a sociální soudržnosti na návrh nejreprezentativnějších profesních organizací.

Přisedlí u soudů pro spory týkající se pracovní neschopnosti

Jsou jmenováni na dobu **tří let** prvním předsedou odvolacího soudu, v jehož obvodě má výše uvedený soud sídlo, na základě seznamu předkládaného ředitelem krajského ředitelství pro oblast mládeže, sportu a sociální soudržnosti na návrh nejreprezentativnějších profesních organizací.

Přisedlí u soudů pro mladistvé

Jsou jmenováni na dobu čtyř let ministrem spravedlnosti. Jsou vybíráni pro každý soud pro mladistvé ze seznamu kandidátů předkládaného prvním předsedou odvolacího soudu, přičemž se jedná o jedince, kteří vynikli zájmem o problematiku mladistvých a svými schopnostmi.

Přisedlí u paritních soudů pro zemědělské pronájmy

Pronajimatelé a nájemci jsou voleni rovným dílem v rámci svých skupin na šestileté období, a to na základě volebních seznamů sestavených prefektem na návrh výboru pro přípravu volebních seznamů.

Soudci obchodního soudu

Jedná se o **dobrovolníky z řad obchodníků** volené ostatními příslušníky této profese.

Jsou jmenováni na základě dvoustupňové volby podle článků L. 723-1 až L. 723-14 a R. 723-1 až R. 723-31 obchodního zákoníku.

Jsou voleni soudci a bývalými soudci a volenými zástupci z řad obchodníků (*délégués consulaires*). Volební zástupci jsou obchodníci volení na dobu pěti let, jejichž jediným úkolem je volit soudce obchodních soudů.

Soudci obchodních soudů jsou voleni na první funkční období v délce dvou let a následně na čtyřletá funkční období. Počet po sobě následujících funkčních období je omezen na čtyři. Po čtyřech funkčních obdobích nemohou být soudci obchodního soudu během jednoho roku zvoleni.

Volba soudců obchodního soudu probíhá každý rok během prvních dvou týdnů měsíce října u všech soudů, kde je třeba obsadit daná místa.

Soudní tajemníci

Soudní tajemník zajišťuje **technickou stránku soudního řízení**. Pomáhá soudci při soudních úkonech a jeho úkolem je ověřovat a potvrzovat pod hrozbou neplatnosti soudní listiny v případech stanovených zákonem.

Je přirozeným spolupracovníkem soudce, asistuje mu při přípravě spisů k soudnímu jednání a při vyhledávání dokumentace. Může rovněž zajišťovat recepční a informační služby pro veřejnost a odbornou výuku na Národní škole pro soudní tajemníky.

Soudní tajemníci **vykonávají svoji funkci** především v **různých útvarech soudů**. V závislosti na významu soudu a na jeho organizačním uspořádání se soudní tajemník může stát vedoucím pracovníkem jako vedoucí soudní kanceláře, jeho zástupce nebo vedoucí oddělení.

Advokáti

Advokáti jsou pomocnými soudními osobami a povolání advokáta patří mezi svobodná a nezávislá povolání. Jejich status vyplývá zejména ze zákona č. 71-130 ze dne 31. prosince 1971, kterým se reformují určité soudní a právní profese, a z nařízení č. 91-1197 ze dne 27. listopadu 1991, kterým se upravuje výkon povolání advokáta. Zákon č. 90-1259 ze dne 31. prosince 1990, kterým se mění zákon z roku 1971, a jeho prováděcí nařízení upravují nově povolání advokáta spojením povolání advokátů a právních poradců.

V rámci každodenního vykonávání své profese zajišťuje advokát dva typy činnosti: poradenství a obhajobu.

Na základě ustanovení čl. 4 odst. 1 zákona ze dne 31. prosince 1971 získali advokáti téměř monopolní postavení, pokud jde o asistenci a zastupování stran, zastupování v soudních sporech a při obhajobě před soudy a jakýmkoliv soudními či disciplinárními orgány.

Pro tuto profesi je charakteristické, že neexistuje žádné celostátní profesní sdružení, neboť advokáti si přáli zachovat spravedlivé zastoupení všech advokátních komor působících na místní úrovni. Advokáti jsou sdruženi ve 161 komorách (*barreaux*) na území kontinentální Francie a v zámořských teritoriích, které jsou ustaveny u soudů prvního stupně (TGI), s tím, že „v čele“ každé komory stojí její předseda a správní záležitosti zajišťuje rada komory, jejímž posláním je zabývat se veškerými otázkami vztahujícími se k výkonu povolání a dbát na dodržování povinností advokátů a rovněž na ochranu jejich práv.

Národní rada advokátních komor (*Conseil National des Barreaux*, CNB), ustavená zákonem ze dne 31. prosince 1990 (článek 15), je veřejně prospěšnou institucí s právní subjektivitou a má za úkol zastupovat advokáty před státními orgány a dbát na harmonizaci pravidel a zvyklostí této profese.

Národní rada advokátních komor má vlastní internetové stránky poskytující všem bezplatný přístup k informacím o způsobu organizace této profese, o aktuálních otázkách, které se jí týkají, a k seznamu všech advokátů, kteří jsou zapsáni ve francouzských advokátních komorách. Většina velkých advokátních komor má své vlastní internetové stránky, které jsou volně a zdarma přístupné a jejichž adresy jsou uvedeny v seznamu advokátních komor uvedeném na stránkách CNB.

Advokáti působící ve Státní radě a u kasačního soudu tvoří samostatnou profesi: patří do kategorie úředních osob jmenovaných do funkce vyhláškou ministra spravedlnosti a majících monopolní postavení při zastupování před nejvyššími soudy v případě, že takové zastupování je povinné. Jejich status vyplývá zejména z nařízení ze dne 10. prosince 1817, kterým se zřizuje komora advokátů při Státní radě a kasačním soudu, z nařízení č. 91-1125 ze dne 28. října 1991 o podmínkách přístupu k tomuto povolání a z nařízení č. 2002-76 ze dne 11. ledna 2002 o pracovní kázní v tomto povolání.

Počínaje nařízením ze dne 10. října 1814 byl počet advokátů působících u Státní rady a u kasačního soudu stanoven na šedesát. Nařízením ze dne 22. dubna 2009 nicméně umožňuje ministru spravedlnosti zřizovat vyhláškami nová místa advokátů působících u Státní rady a u kasačního soudu, a to z důvodu řádného výkonu spravedlnosti a s ohledem zejména na vývoj sporů u těchto dvou soudů.

Advokáti u Státní rady a kasačního soudu tvoří samostatnou komoru, v jejímž čele stojí předseda, kterému pomáhá rada komory o 11 členech. Tento orgán komory zajišťuje výkon disciplinární funkce a zastupování profese.

Všechny tyto informace uvedeny na internetových stránkách [Komory advokátů při Státní radě a kasačním soudu](#).

Existuje v této oblasti nějaká databáze?

Existuje databáze vedená Národní radou advokátních komor vycházející ze [seznamu advokátů zapsaných u každé advokátní komory zřízené ve Francii](#).

Jsou tyto informace přístupné zdarma?

Přístup k této databázi na internetových stránkách [Národní rady advokátních komor](#) je bezplatný.

Notáři

Organizační struktura

Notáři jsou **úřední osoby** jmenované vyhláškou ministra spravedlnosti. Svoji profesi však vykonávají jako svobodné povolání. Jejich status vyplývá zejména ze zákona ze dne 25. Ventóse An XI (kalendář Francouzské revoluce – odpovídá 16. březnu 1803), z nařízení č. 45-2590 ze dne 2. listopadu 1945 a z nařízení č. 45-0117 ze dne 19. prosince 1945 o organizaci notářských služeb, nařízení č. 73-609 ze dne 5. července 1973 o odborném vzdělávání a podmínkách pro výkon notářské profese a z nařízení č. 78-262 ze dne 8. března 1978, kterým se stanoví notářský tarif.

Příslušníci této profese jsou **organizováni** v departementálních a krajských **komorách**, jejichž úkolem je regulace a disciplinární dohled nad notáři v obvodě jejich územní působnosti. Celostátním zastupujícím orgánem vůči úřadům je **Nejvyšší notářská rada**.

Kromě své role zástupce vůči státním orgánům je Nejvyšší notářská rada zárukou prevence a smírného řešení profesních sporů mezi notáři nespádajícími pod stejnou krajskou radu. **Nejvyšší notářská rada** má bezplatné internetové stránky s popisem hlavních charakteristik profese a **seznamem notářů a departementálních a krajských komor**.

Úloha a pravomoci

Notáři jsou **zmocnění k vystavování úředních listin**, které jsou vykonatelné bez soudního rozhodnutí.

Jejich úkolem je rovněž **poskytovat poradenství** soukromým osobám a podnikům, které může být případně spojeno s vystavováním listin, a mohou sekundárně zasahovat ve věcech **správy majetku a při obchodních jednáních o nemovitostech**.

Ostatní právnícká povolání

Soudní exekutoři

Soudní exekutoři jsou úřední osoby, které jsou do svých funkcí jmenovány vyhláškou ministra spravedlnosti. Svoji profesi však vykonávají jako svobodné povolání. Jejich status vyplývá zejména ze zákona ze dne 27. prosince 1923, z nařízení č. 45-2592 ze dne 2. listopadu 1945, z nařízení č. 56-222 ze dne 29. února 1956 a z nařízení č. 75-770 ze dne 14. srpna 1975.

Jako jediní mohou doručovat procesní listiny a vykonávat soudní rozhodnutí a exekuční listiny nebo tituly. Kromě toho zejména mohou, buď z příkazu soudu, nebo na žádost soukromých osob, vyhotovovat exekutorské zápisy. Dále mají možnost vykonávat vedlejší profese mediátora, správce budov a pojišťovacího agenta, přičemž o této skutečnosti musí informovat příslušnou krajskou komoru, jakož i státního zástupce odvolacího soudu v obvodu, v němž se nachází jejich kancelář.

Soudní exekutoři pobírají v rámci občanského a obchodního řízení za úkony související s jejich funkcí tarifní odměny stanovené v nařízení č. 96-1080 ze dne 12. prosince 1996.

Profesi soudních exekutorů zastupují departementální a krajské komory působící v každém obvodu odvolacího soudu. Kromě toho existuje národní komora, která zastupuje veškeré soudní exekutory před státními orgány a řeší spory mezi jednotlivými komorami a v některých případech i mezi soudními exekutory.

[Národní komora soudních exekutorů](#) má bezplatné internetové stránky, kde jsou popsány hlavní charakteristiky této profese a je dostupný **seznam soudních exekutorů**.

Ostatní pomocné soudní osoby

U obchodních soudů působí **vedoucí kanceláře obchodního soudu**, kteří jsou úředními osobami, jejichž hlavní úkol spočívá v asistenci členům obchodních soudů v průběhu soudního jednání a předsedovi tohoto soudu při plnění všech administrativních úkolů. Řídí jednotlivá oddělení soudní kanceláře a zajišťují vedení obchodního rejstříku (*registre du commerce et des sociétés* - RCS) a rejstříků a spisů soudu. Vydávají věrné opisy a kopie, uchovávají pečeti a peněžité částky složené v soudní kanceláři, sepisují listiny soudní kanceláře a vyřizují náležitosti, které spadají do jejich působnosti.

Toto povolání je upraveno články L.741-1 a násl. až R.741-1 obchodního zákoníku.

Před státními orgány zastupuje členy této profese **Národní rada vedoucích soudních kancelář obchodních soudů** (*Conseil national des greffiers des tribunaux de commerce* - CNGTC), která je veřejně prospěšnou institucí s právní subjektivitou a je pověřena ochranou kolektivních profesních zájmů.

Organizuje základní i další průběžné vzdělávání vedoucích a zaměstnanců soudních kancelář i profesní zkoušky a napomáhá při získávání stáží a dohlíží na jejich průběh. Veškeré tyto informace naleznete na internetových stránkách [Národní rady vedoucích soudních kancelář obchodních soudů](#).

Právní poradci / Podnikoví právníci

Profese **právních poradců** byla zákonem č. 90-1259 ze dne 31. prosince 1990 sloučena s profesí advokátů.

Podnikoví právníci se nemusejí řídit zvláštními profesními předpisy.

Související odkazy

Právnícké profese

Poslední aktualizace: 27/09/2013

Originální verzi stránky (v jazyce příslušného členského státu) provozuje daný členský stát. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. Evropská komise vylučuje jakoukoli odpovědnost za jakékoli informace nebo údaje obsažené nebo uvedené v tomto dokumentu. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.